# ПРИЛОЖЕНИЕ № 4

**Програма за дейността на Народно читалище**

**„Орфей - 1947” с. Ерма река, за 2025 година**

# ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА НАРОДНО ЧИТАЛИЩЕ „ ОРФЕЙ 1947 “ С. ЕРМА РЕКА ЗА 2025 г.

## I. ВЪВЕДЕНИЕ:

Настоящата програма за развитие на НЧ „ Орфей1947“ с. Ерма река, общ. Златоград е разработена в изпълнение на чл.26а, ал.1 от Закона за народните читалища.

Читалището е регистрирано и е вписано в регистъра на сдруженията с нестопанска цел на Смолянски окръжен съд, парт.№ , том. стр. Фирмено дело № /1997 г. БУЛСТАТ:
Последни вписани промени в регистрацията, са след редовно общо събрание проведено на 29.12.2023 г.

Представянето на читалището се осъществява заедно и поотделно от Председателя и секретаря.

Дата на изтичане на мандата: 20.09.2025 г.

Съгласно ЗНЧ НЧ „ Орфей 1947“ с. Ерма река е вписано в Регистъра на народните читалища към Министерство на Културата под №

НЧ „ Орфей 1947“ с. Ерма река е традиционна, самоуправляваща се местна организация. Притежава потенциал за стимулиране на устойчиво местно развитие. Неговата роля отива далеч отвъд изграждането и съхраняването на местната културна идентичност. Чрез многообразието от продукти, услуги и инициативи в сферата на културата, информацията, образованието, социализацията и гражданското общество, то се превърна в изключителен фактор за повишаване на качеството на живот и субективно благополучие на своите жители.

Новата обща културна стратегия на България и ЕС изискват нов манталитет и отговорности от страна на читалищата към обществото, а също и от страна на държавата към тях.

Изготвянето на програмата за 2025 г. цели обединяване на усилията за развитие и утвърждаване на читалището ни, като важна обществена институция, реализираща културната идентичност на село Ерма река, както и да се засили обществената роля като единствен традиционен, културен и образователен център. Основните направления и приоритети в дейността на читалището произтичат от ЗНЧ, ЗОБ, общинската културна политика,

осъществявана на съществуващата нормативна уредба и чрез изпълнението на културния календар. Тя обобщава най-важните моменти в работата на читалището ни приоритети, цели и задачи, които спомогнат за укрепването, модернизирането и развитието му в общодостъпно и желано място за местната общност. Работим за създаване на условия за превръщането на институцията в културен център, утвърждаващ ценностите на гражданското общество.

Целите заложени в Програмата за дейност 2025 г., са съобразени съгласно Чл.3/1/ и /2/ от ЗНЧ и са насочени да задоволяват потребностите на населението на село Ерма река свързани със:

- Развитие и обогатяване на културния живот, социалната и образователна дейност с. Ерма река
- Запазване на обичаите и традициите
- Разширяване на знанията на населението и приобщаването им към ценностите и постиженията на науката, изкуството и културата
- Възпитаване и утвърждаване на националното самосъзнание
- Осигуряване на достъп до информация

За постигане на целите се плануват да се извършват основни дейности като:

1. Уреждане и поддържане на библиотеката – частични ремонти на помещенията
2. Развиване и подпомагане на любителското и художествено творчество
3. Организиране дейността на групите, за иницииране и провеждане на празненства, концерти, чествания и иновативни дейности, съобразно променената епидемична среда
4. Събиране и разпространяване на знания за родния край и включване в национални инициативи по програма „ Живи човешки съкровища“
5. Създаване и съхраняване на етнографска колекция съгласно Закона за културното наследство

## ||. АНАЛИЗ НА СЪСТОЯНИЕТО НА ЧИТАЛИЩЕТО

На територията на село Ерма река функционира НЧ „ Орфей 1947“ Читалището има изключително значение за укрепване, популяризиране и развитие на българската идентичност, традиционна култура и духовни ценности.

***Външната среда осигурява следните възможности:***

Културно разнообразие

*Сътрудничество с:*

- Министерство на културата;
- Областна администрация Смолян;
- Община Златоград;
- РЕКИЦ „ Читалища“ Смолян;
- Читалища ;
- Граждански сдружения и фондации;
- Участие и работа по проекти, осигуряващи европейско и друго финансиране
  „Мобилност“ – НФК към министерство на културата
- European Association of Folklore Festivals – EAFF Official Partner 0f UNESCO

**Силни страни на вътрешната среда:**

- Кадрови ресурс с дългогодишен стаж в сферата на читалищната дейност,
- Материална база
- Интерес към търсене и развиване на нови форми на читалищната дейност,
- Работа с млади таланти,

**Слаби страни:**

- Квалификацията на новоизбрани читалищни ръководства е необходимо условие и решаващ фактор за актуализиране дейностите на читалището,
- Територии, засегнати от обезлюдяване
  – Спирала на намаляващото и застаряващо население

- Свиване на селските райони – показател за по широка структурна криза на културния, икономически и трудов пазар
- Периферизацията и задълбочаване недостатъци на селските райони

**Предизвикателства:**

Как да работим и търсим нови подходи при реализиране на дейности с изкуство и култура, за да посрещнем потребностите на оскъдното население и по-ниските нива на взаимодействие?

Как да се включат селските възрастни населения в културни и художествени практики?

## ||| . МИСИЯ:

*Укрепване, популяризиране и развитие на българската идентичност, култура и духовни ценности, превръщане в културно-информационен център и средище за социално общуване на населението на с. Ерма река.*

## ||| . СТРАТЕГИЧЕСКИ ЦЕЛИ И ЗАДАЧИ:

Читалището ни е носители на български дух и култура. Неговата основна дейност е в полза на обществото.

Основни цели:

- ✓ Развитие и обогатяване на културния живот, социалната и образователна дейност в с. Ерма река
- ✓ Опазване на културно-историческото наследство и нац. традиции
- ✓ Утвърждаване позициите на читалището ни, като център за информираност и място за учене през целия живот
- ✓ Създаване на здрава и обединена местна общност
- ✓ Възпитаване и утвърждаване на националното самосъзнание
- ✓ Привличане на младежите към дейността на читалището
- ✓ Изграждане на реално партньорство с институции за реализиране на цялостната културна политика в с. Ерма река

- ✓ Създаване на нови условия за развитие и утвърждаване на библиотеката при читалището, като център за библиотечно-информационно обслужване на широк кръг потребители

Основни дейности:

- ➢ Организиране на школи, курсове, клубове, празненства, концерти, ритуали, чествания и други дейности, насочени към всички възрастови групи
- ➢ Събиране и разпространяване на знания за родния край
- ➢ Уреждане и поддържане на библиотеката и читалнята
- ➢ Развиване и подпомагане на любителското художествено творчество
- ➢ Участия в проекти и програми
- ➢ Предоставяне на компютърно обучение, компютри и интернет услуги
- ➢ Обучение и подпомагане на учениците в изготвяне на презентации, както и в художествено-творчески умения.

## ОСНОВНИ ДЕЙНОСТИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА

### 1. *Библиотечна дейност*

Като неразделна част от читалището библиотеката активно участва в организирането на културния живот на селото.

Дейността на библиотеката през 2025 г. ще включва:

- Актуализиране на библиотечния фонд на читалищната библиотека чрез закупуване на нова литература, абонамент, дарения, кандидатстване с проект пред МК и други организации
- Поддържане на обществената библиотека на свободен достъп за библиотечно обслужване на около 200 читатели
- Изготвяне на библиографски справи по различни теми
- Инициатива „ Книга за всеки“ – въвеждане на системата за патронажно обслужване на възрастни читатели и такива с физически увреждания
- Организиране презентации на нови литературни творби и автори от местно и национално значение
- Провеждане превърналите се в традиция „На гости в библиотеката“

- Литературна гостоприемница – срещи с творци на словото
- Вечери и литературни четения с участието на местни литературни творци и почитатели на словото. Четене от изявени европейски автори – Европейски дни на наследството Европа Директно
- Експониране на изложби, кътове с литература, викторини и др.
- Организиране на индивидуална и културно-масова дейност с различни целеви групи: / деца, ученици, възрастни/
- Обособяване на тематични кътове по повод празници и годишнини
- Представяне на онлайн информация и представяне на презентации, посветени на значими събития и личности
- Повишаване квалификацията на читалищното ръководство, чрез участия в организирани обучения от РБ „ Николай Врачев“ гр. Смолян и РЕКИЦ „ Читалища“

Книжния фонд на библиотеката ни възлиза на 10 910 тома научно-популярна и художествена литература .Библиотечните документи са предимно на традиционни носители / хартия /. Раздадената литература е 1 050 единици, набавена литература към момента 319 книги. Придобити от дарения, от покупка и от проект по Програма“ Българските библиотеки – съвременни центрове за информираност и четене“ на МК. Библиотеката разполага с ИКТ оборудване - 3 бр. компютри, лаптоп, мултимедия. Обогатяването и обновяването на библиотечните фондове е наложително, за да се подържат актуални библиотечни колекции и да се привлече вниманието на повече потребители – читатели. Тук основната ни задача е да организираме поне 7 дарителски кампании. Да участваме с проекти към МК за закупуване на нови книги и да завишим бюджета за книги от 10% на 15% от субсидията за читалището, както и да завишим средствата за абонамент от 500лв. на 600 лв.

## 2. ЛЮБИТЕЛСКО ХУДОЖЕСТВЕНО ТВОРЧЕСТВО

Съществена част от дейността на читалището е грижата за разширяване и развитие на любителството художествено творчество. Художествено творческата дейност в читалището **ц е л и** запазване и развитие на традиционните ценности на българския народ, съхранение на обичаите и традициите, както и създаване на нови традиции, породени от нуждите на местното население. Чрез тази дейност, читалището ще работи за привличане на млади хора за участие в инициативи на читалищните самодейни колективи. Към читалището функционират следните състави:
Женска фолклорна група - участват 10 жени на възраст от 35 до 60 г.
Танцов клуб „ Х[redacted]“ - участват 22 жени на възраст от 20 до 60 години

***Образователна дейност***

Клуб „ Сръчни ръчички“ – участват 10 деца на възраст от 7 до 14 години
Читалището ни е основен организатор на всички празници и реализира местни събития, съгласно културния календар. Наши основни партньори са децата от ДГ „ Д[redacted]“ и ОУ „ В[redacted]Л[redacted]“ с. Ерма река.

Специално внимание и през 2025 г. ще се обърне за привличане на младите хора и учениците към читалищните самодейни колективи, както и за осмисляне свободното време на учениците през лятната ваканция - „Лято в библиотеката“, където ще бъдат сформирани различни образователни занимания за учениците. Колективни четения на задължителна литература за лятото, спорт, игри и други.

## 3. КУЛТУРНО-МАСОВА РАБОТА

Основните дейности които НЧ „ Орфей 1947“ с. Ерма река извършва са обвързани с планове за работа – План за работа на библиотеката.
/ Бележити дати и годишнини /
Културният календар е задължителна част от програмата за 2025 г.
В него са включени разнообразни мероприятия, събития, инициативи и прояви, чиито организатор е читалището .

## К У Л Т У Р Е Н  К А Л Е Н Д А Р

| МЕСЕЦ | СЪБИТИЕ | ДЕЙНОСТ | ОТГОВОРНИК МЯСТО | НЕОБХОДИМИ ФИНАНСОВИ СРЕДСТВА |
|---|---|---|---|---|
| Януари 15.01.2025 г. | **130 г. от рождението на Гео Милев – български поет и публицист** | Витрина с произведения Информационен ден | Би[redacted] Ке[redacted] Библиотекар НЧ „Орфей1947“ | |
| Януари 18.01.2025 г. | **90 г. от рождението на Дамян Дамянов, бълг. поет 85 г. от рождението на Недялко Йорданов, бълг. поет и драматург 195 г. от рождението на Григор Пълричев, възрожденски писател, преводач, общественик** | Информационен ден | Б[redacted] К[redacted] Библиотекар НЧ „Орфей 1947“ | |
| Януари 21.01.2025 г. | **Бабинден** | Възстановка на обичая „Бабуване“ Организирана вечер | М[redacted] Х[redacted] Секретар НЧ „Орфей 1947“ Б[redacted] К[redacted] Библиотекар | 150 лв. |
| Февруари 05.02.2025 г. | **105 г. от рождението на Леда Милева, бълг. поетеса и преводач** | Рецитал на детски стихчета от Леда Милева в ДГ „Д[redacted]“, с. Ерма река | Б[redacted] К[redacted] Библиотекар НЧ „Орфей 1947“ | |
| Февруари 14.02.2025 г. | **Празник на любовта и виното** | Организиран празник | М[redacted] Х[redacted] Секретар НЧ „Орфей 1947“ | 150 лв. |
| Февруари 19.02.2025 г. | **Животът и делото на Васил Левски** | Открит урок с ученици от ОУ „В[redacted] Л[redacted]“, с. Ерма река | Б[redacted] К[redacted] Библиотекар НЧ „Орфей 1947“ | |
| Февруари 24.02.2025 г. | **Ателие за мартеници** | Изработване на мартеници с деца от ДГ „Д[redacted]а“ и ОУ „В[redacted] Л[redacted]“ | М[redacted] Х[redacted] Секретар НЧ „Орфей 1947“ Б[redacted] К[redacted] Библиотекар | 200 лв. |
| Март | **Ден на самодееца,** | Организиран | М[redacted] Х[redacted] | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| 01.03.2025 г. | **Баба Марта** | празник | Секретар<br>НЧ „Орфей 1947“ | 250 лв. |
| Март<br>03.03.2025 г. | **Ден на Освобождението на България от османско иго** | Рецитал с ученици | [redacted]<br>Библиотекар<br>НЧ „Орфей 1947“ | |
| Март<br>08.03.2025 г. | **Международен ден на жената** | Организиран празник | [redacted]<br>Секретар<br>НЧ „Орфей 1947“<br>[redacted]<br>Библиотекар | 100 лв. |
| Март<br>25.03.2025 г. | **135 г. от рождението на Чудомир – Димитър Христов Чорбаджийски, бълг. писател, хуморист и художник** | Информационен ден<br>Витрина с произведения | [redacted]<br>Библиотекар<br>НЧ „Орфей 1947“ | |
| Април<br>02.04.2025 г. | **220 г. от рождението на Ханс Кристиан Андерсен и Международен ден на детската книга** | Читателска щафета и драматизация на приказка по Андерсен, организиран празник | [redacted]<br>Библиотекар<br>НЧ „Орфей 1947“ | 150 лв. |
| Април | **„Пъстър Великден“** | Арт работилница с деца | [redacted]<br>Секретар<br>[redacted]<br>Библиотекар<br>НЧ „Орфей 1947“ | 250 лв. |
| Април<br>22.04.2025 г. | **105 г. от рождението на Валери Петров, бълг. поет, сценарист, драматург и преводач**<br>**Световен ден на Земята** | Организирана Зелена библиотека с ученици<br>Маратон на четенето | [redacted]<br>Библиотекар<br>НЧ „Орфей 1947“ | |
| Април<br>23.04.2025 г. | **Световен ден на книгата и авторското право** | Библиотекар за един ден, връчване на приза „Читател | [redacted]<br>Секретар<br>[redacted] | 200 лв. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | | на годината“ 2024 в две категории Участие в Национална кампания за насърчаване на четенето | Библиотекар НЧ „Орфей 1947“ | |
| 29.04.2025 г. | **90 г. от рождението на Любомир Левчев, бълг. поет и писател** | Витрина с произведения | Би[redacted] Ке[redacted] Библиотекар НЧ „Орфей 1947“ | |
| Май 09.05.2025 г. | **Ден на Европа** | Информационен ден Изнесена беседа | Б[redacted] К[redacted] Библиотекар НЧ „Орфей 1947“ | |
| Май 11.05.2025 г. | **Ден на библиотекаря 185 г. от рождението на Стефан Караджа, бълг. революционер, национален герой** | Открит урок с ученици Изготвяне на биографично табло | Б[redacted] К[redacted] Библиотекар НЧ „Орфей 1947“ | |
| Май 24.05.2025 г. | **Ден на българската просвета и култура** | Рецитал с ученици от ОУ „В[redacted] Л[redacted]“, с. Ерма река | Би[redacted] Ке[redacted] Библиотекар Ми[redacted] Х[redacted] Секретар НЧ „Орфей 1947“ | |
| Юни 01.06.2025 г. | **Ден на детето** | Организиран празник за децата в с. Ерма река | Би[redacted] Ке[redacted] Библиотека НЧ „Орфей 1947“ | 200 лв. |
| Юни 27.06.2025 г. | **175 г. от рождението на Иван Вазов, бълг. народен поет, писател и общественик** | Открит урок, посветен на Патриарха на българската литература | Б[redacted] К[redacted] Библиотекар НЧ „Орфей 1947“ | |
| Юни 29.06.2025 г. | **125 г. от рождението на Антоан Дьо Сент-Екзюпери, френски писател и авиатор** | Информационен ден | Би[redacted] Ке[redacted] Библиотекар НЧ „Орфей 1947“ | |
| Юли 01.07.2025 г. | **Лято в библиотеката „Лятна занималня“** | Включва занимания по интереси с деца от 7 до 14 г. Инициативите са по предложение на децата, участващи в занималнята | Ми[redacted] Х[redacted] Секретар Б[redacted] К[redacted] Библиотекар НЧ „Орфей 1947“ | 300 лв. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| Август<br>2025 г. | **Подготовка и провеждане на ежегодния празник на селото** | Участие на самодейните състави към читалището;<br>Организационни дейности | М[redacted] Х[redacted]<br>Секретар<br>Б[redacted] К[redacted]<br>Библиотекар<br>НЧ „Орфей 1947“ | 500 лв. |
| Септември<br>06.09.2025 г. | **140 г. от Съединението на Княжество България и Източна Румелия, 1885 г.** | Информационен ден, изнесен урок | Би[redacted] К[redacted]<br>Библиотекар<br>НЧ „Орфей 1947“ | |
| Септември<br>14.09.2025 г. | **95 г. от рождението на Антон Дончев, бълг. писател** | Витрина с произведения | Б[redacted] К[redacted]<br>Библиотекар | |
| Септември<br>15.09.2025 г. | **Училище, здравей!** | Откриване на новата 2025/2026 учебна година в ОУ „В[redacted] Л[redacted]“,<br>с. Ерма река | Б[redacted] К[redacted]<br>Библиотекар<br>НЧ „Орфей 1947“ | |
| Септември<br>22.09.2025 г. | **Ден на Българската независимост** | Открит урок | Б[redacted] К[redacted]<br>Библиотекар<br>НЧ „Орфей 1947“ | |
| Октомври<br>01.10.2025 г. | **Международен ден на възрастните хора Световен ден на музиката** | Информационен ден | Б[redacted] К[redacted]<br>Библиотекар | |
| Октомври<br>10.10.2025 г. | **75 г. от рождението на Нора Робъртс, американска писателка, автор на множество бестселъри романи** | Витрина с книги от авторката | Б[redacted] К[redacted]<br>НЧ „Орфей 1947“ | |
| 23.10.2025 г. | **105 г. от рождението на Джани Родари, италиански писател, автор на детска литература** | Читателска щафета с ученици | Б[redacted] К[redacted] | |
| Ноември<br>01.11.2025 г. | **Ден на народните будители** | Организиран открит урок с ученици | Б[redacted] К[redacted]<br>Библиотекар<br>НЧ „Орфей 1947“ | |
| Ноември<br>09.11.2025 г. | **145 г. от рождението на Йордан Йовков, български писател и драматург** | Литературен кът<br>Открит урок с ученици | Б[redacted] К[redacted]<br>Библиотекар<br>НЧ „Орфей 1947“ | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| Ноември 2025 г. | **Седмица на бащата – Национална кампания „Да бъдеш баща“** | Инициативи с деца и бащи | Б[redacted] К[redacted]<br>Библиотекар<br>НЧ „Орфей 1947“ | |
| Декември 2025 г. | **Коледни и новогодишни празници** | Коледна работилница; Новогодишно веселие | Б[redacted] К[redacted]<br>Библиотекар<br>М[redacted] Х[redacted]<br>Секретар<br>НЧ „Орфей 1947“ | 500 лв. |

## IV. РЕФЕРЕНТНИ ДОКУМЕНТИ

- Закон за народните читалища
- Закон за обществените библиотеки
- Закон за културното наследство
- Закон за меценатството
- Закон за закрила и развитие на културата
- Наредба № 2 на МК, от 01.07.2019 г. Обн. ДВ бр.54 от – юли 2019 г.
- Допълнителни субсидирани бройки
- Документи при патронаж
- Общинска програма за развитие на община Златоград
- Договор към община Златоград

## V.ОРГАНИЗАЦИОННА ДЕЙНОСТ

3. Планувани заседания на читалищното настоятелство и събрания отчетни/ отчетно-изборни / извънредни
4. Предоставяне на изисквана документация към Регистър на народните читалища в МК

## VI. ДРУГИ ДЕЙНОСТИ

- Участия в местни, регионални, национални празници и международни фестивали
- Участия в international festival
- Участие с проект Мобилност към НФ „ Култура“ към МК
- Участия на работещите в читалището в обучения за повишаване на квалификацията, работни срещи, дискусии и други форми за развитие на капацитета на служителите
- Участие в обучения на РЕКИЦ „ Читалища“
- Инициране на социални дейности с различни възрастови групи, хора с увреждания
- Доброволчески инициативи/ седмица на гората, почистване на еко – пътеки и туристически маршрути /
- Подпомагане на населението при бедствени ситуации и др.

## V||.ИНДИКАТОРИ ЗА ОЦЕНКА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРОГРАМАТА

- ✓ Брой регистрирани членове, събран чл. внос
- ✓ Брой посетители на предоставяни от читалището услуги
- ✓ Брой читатели
- ✓ Брой нови книги и абонамент
- ✓ Брой предоставени услуги
- ✓ Брой и качество на проведени празненства, концерти, чествания
- ✓ Брой организирани групи и постижения
- ✓ Брой участия н местни, регионални, национални и международни изяви и конкурси
- ✓ Награди от участия в конкурси, фестивали и празници
- ✓ Брой кандидатстване и спечелени и финансирани проекти
- ✓ Проведени събрания – общи и на настоятелството
- ✓ Общ бюджет на читалището за предходната година

## V|||.ФИНАНСИРАНЕ

Обезпечаването на читалищната дейност през 2025 година ще се осъществява чрез финансиране от:

- Държавна субсидия, която е за подпомагане на дейността на читалището за делегираните от държавата дейности за запрати, ремонт, поддръжка, компютърно оборудване и художествено-творческа дейност и е разпределена съгласно указанията от МК към комисиите съставени съобразно изискванията на чл.23 от ЗНЧ
- Кандидатстване по проекти към МК, европейски проекти и програми
- Други източници / наеми на помещения, членски внос, дарения /

Съгласно чл.26 а, ал.4 от ЗНЧ, председателите представят ежегодно до 31 март пред кмета на общината и Общински съвет доклад за

осъществените читалищни дейности в изпълнение на Програмата и за изразходваните от бюджета средства през предходната година. При отчитане на дейностите в изпълнение на Програмата ще бъдат отчетени и индикаторите за оценка на изпълнението , които са залегнали в информационната карта за дейността на читалището.

## IX.ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Настоящата едногодишна програма за развитие на НЧ „ Орфей 1947“ е вариант и процес във времето, един от начините, който ще се търси бъдеще, за а стимулира развитието на общността. Програмата е отворена за допълнения. Тя визира най-общите положения, залегнали в плановете за работа през предстоящата 2025 година. Промени по програмата се съгласуват с читалищното настоятелство и се представят в Община Златоград.

25.10.2024 г.
с. Ерма река

ПРЕДСЕДАТЕЛ
/ М

СЕКРЕТАР:
/ Мин

БИБЛИОТЕКАР
/ Бил